

Samen zorgen voor een groene, klimaatbestendige en gezonde leefomgeving

STEENBREEK ADVISEERT

De jury adviseert om de energie van het wij-gevoel te behouden. Wellicht kan in samenwerking met de welzijnsorganisatie en woningcorporatie nog een straatactie worden georganiseerd voor het vergroenen van de private tuinen of aanleg van geveltuinen. Verder geven bewoners de jonge aanplant nog veel water met de slang. Vanwege de toenemende droogte, kan mogelijk nog op een aantal centrale plekken water worden opgevangen in een regenton voor algemeen gebruik. Het is jammer dat bij de F.D. Rooseveltstraat vanwege hangjongeren geen bankjes meer zijn geplaatst. Jong en oud wonen samen in de wijk. Het gesprek aangaan met de wat oudere jeugd brengt misschien nog verrassende invalshoeken tot uitdagende ruimte voor sport en spel in de groene wijk.

STEENBREEK CONCLUDEERT

Het project Wijk Hoornse Meer Groningen vergroent is echt een voorbeeldproject voor Nederland waar vanaf het begin sociale- en groene waarden samenkomen. Met een enorme voortvarendheid is door professionals, gemeente én bewoners samengewerkt om twee sobere en versteende pleinen in een hoog tempo te transformeren naar een groene oase. Een plek waar ruimte is voor de natuur, hergebruik van materialen, minder last van hitte tijdens warme zomers, het water kan weer de bodem in waardoor het riool minder wordt belast tijdens piekbuien, de openbare ruimte beter wordt benut, kinderen lekker buiten spelen en buurtbewoners elkaar ontmoeten op een mooie groene plek in de buitenlucht. Een zeer geslaagde Steenbreek actie op alle fronten. Wijk Hoornse Meer Groningen vergroent is een echte inspiratie in de categorie Professionals van de Steenbreetrofee 2022.

Namens de jury

Margot Ribberink
voorzitter

WWW.STEENBREEK.NL

Juryrapport

STEENBREEKTROFEE 2022

CATEGORIE PROFESSIONALS

WIJK HOORNSE MEER GRONINGEN VERGROENT

Stichting Steenbreek organiseert de prijsvraag voor de Steenbreetrofee om innovatieve voorbeelden te laten zien waarbij groen en water op een praktische manier worden benut en die illustreren waar Steenbreek voor staat. Dit zijn initiatieven die betrekking hebben op onder meer de bevordering van de biodiversiteit, gezondheid en sociale cohesie en een positieve bijdrage leveren aan klimaatadaptatie. Deze projecten dienen weer als inspiratie en voorbeeld voor anderen.

Bij Stichting Steenbreek aangesloten gemeenten, waterschappen, provincies en partners kunnen meedingen naar de Steenbreetrofee. In 2022 werden 13 mooie en zeer diverse projecten voor deelname ingezonden. De jury heeft uit de inzendingen in juni 2022 zes projecten genomineerd waaronder het project Wijk Hoornse Meer Groningen vergroent. Dinsdag 26 juli 2022 ging de jury tijdens een digitaal overleg nog wat dieper in gesprek met de initiatiefnemer(s) om mede na het bekijken van het ingezonden filmpje te komen tot een eindoordeel.

De jury van de Steenbreetrofee bestaat uit professionals die elk hun eigen specialisme en kennis hebben.

- **Margot Ribberink**
Voorzitter jury
- **Robert Graat**
Staatsbosbeheer
- **Ans Hobbelink**
AVVN samen natuurlijk tuinieren
- **Madeleen Helmer**
Klimaatverbond Nederland
- **Henk Kuijpers**
Stadswerk
- **Thijs van Mierlo**
LSA Bewoners
- **Jaap Toet**
Gemeente Utrecht

HET PROJECT

Een oproep in de Gezinsbode Groningen over Operatie Steenbreek bracht een bewoner op het idee. Op een berichtje in de buurt app, volgde gelijk veel positieve reacties. Vanwege coronatijd werd een Zoom sessie in de buurt georganiseerd. Aanvullend nog een enquête in de wijk om de behoefte naar meer groen te peilen. En daarmee kwam de concrete aanvraag vanuit bewoners voor de wens tot vergroening van twee versteende pleinen in de wijk Hoornse Meer terecht bij gemeente Groningen.

Gemeente Groningen ging in gesprek: wat zijn jullie wensen en ideeën, zijn er obstakels en welke functie dienen de pleinen te krijgen. Ontwerpers hebben de uitkomsten van alle gesprekken, binnen de gemeentelijke kaders, vertaald naar een klimaatadaptieve, biodiverse, groene inrichting. Met als doel om de twee versteende pleinen om te toveren naar plekken die ontmoeting stimuleren én de leefomgeving verbeteren door overlast van hitte en droogte tegen te gaan.

Bij de R. Schumanstraat is een klimaattuin aangelegd. Het overvloedige water kan rustig in de grond zakken en de omgeving heeft minder wateroverlast. De extra bomen zorgen voor schaduw voor spelende kinderen en bewoners die hier regelmatig zitten. Daarnaast zijn 225m² tegels (door bewoners zelf verwijderd!) zoveel mogelijk hergebruikt voor het maken van plantenbakken. Tussen de planten is een zelfgemaakt bijenhôtel geplaatst.

De F.D. Rooseveltstraat was een enorme hete plek. Vooral veroorzaakt door 200m² verharding en versteende gevels rondom het plein. De nieuwe inrichting bestaat uit vaste planten, siergrassen, struiken, gevelgroen, groen op daken én meer bomen. Gevelbeplanting volgt nog bij de sociale huurwoningen. Samenwerken zorgt voor een groene, gezonde omgeving. Groningen vergroent!

STEENBREEK WAARDEERT

De jury heeft grote waardering voor het enthousiasme en de betrokkenheid van buurtbewoners bij de metamorfose van deze twee versteende pleinen. Het is goed dat tijdens de bewonersavonden ook bewust medewerkers van de welzijnsorganisatie, woningcorporatie en stadsbeheer aanwezig waren. Op deze manier weet je beter wat er daadwerkelijk leeft. In deze jaren 90 wijk met vooral sociale huurwoningen zijn veel gezinnen blijven hangen. Het onderling contact in de wijk kon beter. Bewoners ervaren de buurt ook als een beetje deprimierend. De gemeente heeft de ontstane energie dan ook goed benut. Het heeft bewoners veel gebracht: een prachtige nieuwe groene buitenruimte om elkaar te ontmoeten, een gevoel van medezeggenschap en verantwoordelijkheid voor de leefomgeving, een bijdrage aan een betere waterafvoer, minder hitte tijdens warme zomers, verbinding tussen buurtbewoners onderling alsook met de gemeente en meer ruimte voor de biodiversiteit. Deze integrale groene herinrichting van de pleinen draagt duidelijk bij aan de sociale cohesie in de buurt en heeft de leefbaarheid van de omgeving verbeterd.

De jury waardeert dat bewoners hebben meegeholpen bij het verwijderen van de stenen. En zelfs het beheer wordt de komende jaren samen met bewoners onder begeleiding van een hovenier opgepakt. Doordat bewoners een rol hebben bij het onderhoud van het groen, leren mensen elkaar beter kennen en voelen bewoners een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor hun plein. De betrokkenheid blijkt ook uit het feit dat een vrijwilliger uit de wijk een groep leerlingen van een MBO-college heeft begeleid bij het ontwerp en maken van een bijenhôtel.

Gemeente Groningen heeft een actieve rol gepakt in dit project. Bewoners hebben de werkwijze en hun inbreng op de plannen gewaardeerd en waren zeer verrast met de voortvarendheid van de uitvoering. En nog blijer van het eindresultaat. Iedere dag is het genieten van alle bloeiende bloemen op de pleinen, de bijen en vlinders die erop af komen en bewoners die samen buiten een praatje maken. Bewoners hadden ook niet verwacht dat het al zo snel na aanleg zo mooi kon zijn. Daarmee komen wel spontaan nog meer plannen bij bewoners los. Er zijn namelijk nog veel boomspiegels in de wijk die best wat groter en groener mogen worden. De komende tijd gaat waarschijnlijk nog wel wat vaker een tegel eruit en groen erin.